

VOT PARTICULAR QUE PRESENTA EL CONSELLER DANIEL SIRERA A L'ACORD 90/2018, DE 2 D'OCTUBRE, DEL PLE DEL CONSELL DE L'AUDIOVISUAL DE CATALUNYA SOBRE L'INFORME DE CONTROL DE COMPLIMENT DE LES MISSIONS ESPECÍFIQUES DEL SERVEI PÚBLIC COMPETÈNCIA DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA. ANY 2017

Aquest conseller ha votat en contra de l'"Informe en relació amb el compliment de les missions específiques del servei públic de competència de la Generalitat de Catalunya" corresponent a l'any 2017 (que ha estat aprovat per 5 vots a favor i el meu en contra) perquè, d'acord amb el contingut d'aquest VOT PARTICULAR, considera que el CAC hauria d'haver conclòs que **els mitjans de comunicació que depenen de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (CCMA) NO COMPLEIXEN algunes de les missions específiques del servei públic** que recull l'apartat 3 de l'article 26 de la Llei de la comunicació audiovisual de Catalunya (LCAC).

La primera de les missions específiques del servei públic que han de complir els mitjans de la CCMA fa referència a l'"impuls del coneixement i el respecte dels valors i els principis continguts en la Constitució espanyola (CE), l'Estatut d'autonomia, el dret comunitari originari i els tractats internacionals" (lletra a de l'apartat 3 de l'article 26 de la LCAC).

En aquest sentit, ni TV3 ni el canal d'informació 3/24, ni tampoc Catalunya Ràdio ni Catalunya Informació han contribuït durant l'exercici 2017 a fomentar "el respecte dels valors i els principis continguts en la Constitució espanyola". Durant l'any 2017, no s'ha emès cap reportatge sobre la necessitat de respectar la legalitat constitucional i estatutària ni tampoc sobre la importància de mantenir els principis que emanen de la carta magna. És més, des del punt de vista d'aquest conseller, la televisió i la ràdio públiques que depenen de la Generalitat han mantingut durant l'exercici 2017 una línia editorial contrària als principis i valors que reconeix la Constitució. Lluny de traslladar la realitat que configura l'article 2 de la CE ("La Constitució es fonamenta en la indissoluble unitat de la Nació espanyola, pàtria comuna i indivisible de tots els espanyols, i reconeix i garanteix el dret a l'autonomia de les nacionalitats i de les regions que la integren i la solidaritat entre totes elles"), són molts els exemples en què des dels mitjans de comunicació públics s'ha apostat de forma clara per l'independència de Catalunya, fet aquest contrari a la mateixa Constitució, a l'Estatut d'autonomia de Catalunya i al dret comunitari.

A més, l'article 1 de la CE assenyala que "Espanya es constitueix en un Estat social i democràtic de Dret, que propugna com a valors superiors del seu ordenament jurídic la llibertat, la justícia, la igualtat i el pluralisme polític". L'article 14 de la CE, a més, estableix que "Els espanyols són iguals davant la llei, sense que pugui prevaler cap discriminació per raó de naixement, raça, sexe, religió, opinió o qualsevol altra condició o circumstància personal o social". L'article 24 de la CE reconeix que "Tothom té dret a obtenir la tutela efectiva dels jutges i dels tribunals en l'exercici dels seus drets i interessos legítims, sense que, en cap cas, pugui haver-hi indefensió". Tot i que això és així, són molts els presentadors i col·laboradors habituals de diferents programes de la televisió i ràdio públiques de competència de la Generalitat, fins i tot dels seus informatius, que es refereixen als polítics i dirigents independentistes a la presó provisional com a "presos polítics" i als polítics fugits de la justícia com a "polítics a l'exili". Des del punt de vista d'aquest conseller, les expressions utilitzades per alguns professionals dels programes informatius de TV3, 3/24, Catalunya Ràdio i Catalunya Informació, en la mesura que introdueixen els conceptes *exili* i *presos polítics*, manquen de rigor, poden confondre l'espectador mitjà i vulneren el principi de veracitat i neutralitat informativa.

No és cert, com se sent constantment en els mitjans de comunicació que depenen de la Generalitat, que la senyora Rovira o el senyors Puigdemont o Comín estiguin "a l'exili". La realitat és que el Govern català va ser cessat en aplicació de la previsió que estableix l'article 155 de la Constitució i, per tant, no és cert que hi hagi un Govern català "legítim" els membres del qual es troben exiliats a Bèlgica; com tampoc ho és que hagin estat empresonats per les seves idees, en qualitat de presos polítics, en comptes de dir que ha estat en aplicació de la Llei d'enjudiciament criminal en el curs de la instrucció judicial corresponent per haver comès presumptament fets delictius. En aquest sentit, l'ús del terme *exili* per part dels professionals dels mitjans de comunicació públics que depenen de la Generalitat de Catalunya pretén provocar confusió entre la realitat jurídica i aquesta altra pretesa realitat que, essent inexistent, s'utilitza per reforçar el discurs d'alguns partits polítics que acusen Espanya de no ser un país democràtic. Per tant, l'ús del terme *exili* posa en relleu que la televisió i la ràdio públiques estan transmetent –en benefici de determinats partits polítics– un missatge confús davant el qual la persona espectadora pot arribar a la conclusió falsa que, en efecte, existeix o ha existit un Govern legítim a l'exili i hi ha persecució política dels consellers. Quan els presentadors dels informatius de la televisió i la ràdio públiques utilitzen el terme *exili*, oculten i disfressen la realitat que no existeix ni tal exili, ni una suposada persecució política, sinó una aplicació, pura i simple, de les lleis vigents en un país democràtic, com és Espanya.

Per tant, sembla clar que la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (CCMA) ha estat negligent a l'hora de vetllar per la vigència dels principis de veracitat i neutralitat que han de regir la televisió pública de Catalunya, incomplint així aquesta missió específica del servei públic.

La segona de les missions específiques del servei públic que han de complir els mitjans de la CCMA fa referència a la "transmissió d'una informació veraç, objectiva i equilibrada, respectuosa amb el pluralisme polític, social i cultural, i també amb l'equilibri territorial" (lletra b de l'apartat 3 de l'article 26 de la LCAC).

En els darrers anys, TV3 ha emès diversos reportatges sobre la necessitat que Catalunya sigui independent d'Espanya, entre d'altres "Adéu, Espanya?", "Hola, Europa" o "1-O" sense que hagi emès un sol reportatge que defensés la necessitat que Catalunya romangués a Espanya. En aquest sentit, l'evidència d'aquests fets ha dut el Consell de l'Audiovisual de Catalunya, mitjançant l'Acord 27/2018, de 7 de març, a "instar TV3 que, en compliment de les missions del servei públic, i atenent al debat polític existent a la societat catalana, [...] els documentals d'autor o de tesi que emeti, en el seu conjunt, responguin a més d'un punt de vista i ofereixin els diferents posicionaments de la societat catalana", cosa que TV3 no va fer durant l'any 2017.

Un altre exemple de la manca de pluralisme a TV3 i al Canal 3/24 es produeix a les tertúlies. Segons un informe del Consell de l'Audiovisual de Catalunya fet entre l'11 i el 30 de setembre de 2017, la direcció de la CCMA va prioritzar els tertulians que defensaven les tesis dels partits al Govern, tot i que més d'un 50% dels catalans no hi estan d'acord. Així, per exemple, a TV3 només un 38% dels tertulians van defensar que el referèndum de l'1 d'octubre (declarat il·legal pel Tribunal Constitucional) va ser un acte il·legal i/o il·legítim davant el 61,4% dels tertulians que van defensar que va ser legal i/o legítim. En el cas del canal de notícies (3/24), només un 28,6% dels tertulians convidats per aquest canal van considerar que el referèndum va ser un acte il·legal i/o il·legítim, davant el 71,5% que va manifestar estar a favor del referèndum pel fet de considerar-lo un acte legal i/o legítim.

També s'utilitza la informació adreçada als infants per oferir una imatge èpica dels que defensen la independència de Catalunya. L'informatiu *InfoK* (adreçat a infants i joves) emès per la CCMA el 2 d'octubre de 2017 va explicar què va passar a Catalunya fins arribar a l'1 d'octubre, però des del punt de vista dels que defensen la independència de Catalunya. Aquest informatiu va començar explicant que el 2006 es va voler canviar l'Estatut d'autonomia de Catalunya i que "va costar molt posar-se d'acord per trobar un text que agradés, més o menys, a tothom, però, finalment, es va aconseguir –l'informatiu no va explicar que no tots els partits van votar favorablement aquest Estatut. Fins que el grup de jutges més important d'Espanya va decidir aturar-lo. Van canviar-ne el text i van retallar-ne els poders. Això va enutjar molts catalans [...]". L'informatiu no explica que aquest "grup de jutges" és qui té la potestat legal d'assenyalar si un Estatut conté articles que són constitucionals o no ho són i qui va anul·lar els articles que no encaixaven dins de la Constitució.

L'informatiu va explicar que "El Parlament de Catalunya aprova la llei per poder fer el referèndum de l'1 d'octubre. No tots els diputats hi estan d'acord, però els que ho volen són majoria". L'*InfoK* no explica que aquesta llei va ser aprovada saltant-se la Constitució, l'Estatut d'autonomia de Catalunya, l'opinió dels lletrats del Parlament i el criteri del Consell de Garanties Estatutàries de la Generalitat.

L'informatiu explica que "El Govern espanyol, i alguns partits polítics, també catalans, creuen que aquest referèndum és il·legal, perquè no segueix les normes de la Constitució" i, tot seguit, trasllada la idea que la Constitució és una llei antiga i desfasada: "la Constitució actual es va aprovar el 1978, [...] d'això ja fa gairebé 40 anys i hi ha qui pensa que ja ha arribat el moment de canviar coses que han quedat antiquades. Si es canviés, per exemple, es podria incloure la possibilitat de fer un referèndum com el d'ahir [...]". L'*InfoK* no va explicar en cap moment que el Tribunal Constitucional va anul·lar la Llei del referèndum perquè la va considerar il·legal. És a dir, no es tracta d'una opinió del Govern espanyol i d'alguns partits polítics, tal com va traslladar aquest informatiu, sinó que hi havia una interlocutòria del Tribunal Constitucional que prohibia expressament la celebració del referèndum l'1 d'octubre.

Ni la presentadora ni la veu en *off* van traslladar en cap moment als joves espectadors que el Tribunal Constitucional havia prohibit de manera expressa la celebració d'aquest referèndum i van insistir en que "hi ha dues maneres de veure-ho molt diferents" i va atribuir permanentment al Govern espanyol l'opinió que aquest referèndum és il·legal, en una clara mostra de manipulació informativa.

Més endavant, l'informatiu va assenyalar que "Una altra cosa que va fer el Govern espanyol va ser detenir algunes persones que estaven relacionades amb el referèndum i entrar en alguns edificis importants del Govern de la Generalitat, per tenir-los controlats". Aquesta informació no és veraç, ja que no va ser el "Govern espanyol", sinó una jutge, qui va ordenar la detenció d'una sèrie de persones per la presumpta comissió d'un delicte que està essent investigat i l'entrada de la policia en edificis de la Generalitat no va ser "per tenir-los controlats", com va explicar el programa, sinó en l'exercici d'un registre ordenat per un jutge en plena investigació de la presumpta comissió d'un delicte. L'informatiu va traslladar, en tot moment, la responsabilitat de les actuacions policials al Govern d'Espanya, cosa que no és certa.

A continuació, l'informatiu va explicar el que és la "llibertat d'expressió" i va concloure que "Quan un govern d'un país prohibeix o impedeix que la gent s'expressi lliurement, d'això se'n diu censura [...]". L'*InfoK* trasllada als infants i joves la idea que el Govern d'Espanya va limitar la "llibertat d'expressió" i va fer "censura", cosa que no és certa.

El relat de com els voluntaris movien les urnes i les paperetes "quan encara era de nit", qualificant de "tresor més preuat" les urnes i les imatges emprades en tot el reportatge, va traslladar a la persona espectadora la idea que els que estaven a favor del referèndum de l'1 d'octubre eren persones que defensaven la democràcia i la llibertat d'expressió, i que els que hi estaven en contra eren persones violentes que colpejaven els ciutadans.

Torna a no ser veraç la informació quan es va assegurar que "Tant la policia catalana com l'espanyola tenien l'ordre del Govern [*de l'Estat*] d'entrar en els centres i agafar el material del referèndum i quedar-se'l, però l'ordre la van seguir de formes molt diferents: els mossos van ser a alguns llocs, però no es van enfrontar amb la gent. Alguns diuen que no van fer bé la seva feina, però molta gent els està molt agraïts. En canvi, la policia espanyola va usar la força per entrar als centres de votació".

L'informatiu torna a assenyalar el Govern d'Espanya de donar l'ordre d'entrar en els centres de votació, quan la realitat és que va ser una jutge del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya qui ho va ordenar. La informació no és neutral quan diu que "alguns" diuen que els Mossos no van fer bé la seva feina, però "molta gent" els està agraïts.

La informació trasllada obertament la idea que la "policia espanyola va agredir les persones que intentaven impedir que hi entressin, en alguns casos amb molta violència". No hi ha cap referència a la violència emprada per algunes persones contra la policia que estava complint una ordre de la jutge. La voluntat de l'informatiu de culpar dels fets més o menys violents el Govern d'Espanya és tan evident que fins i tot va arribar a dir, amb una imatge de la vicepresidenta del Govern espanyol: "Però els polítics que ho van ordenar diuen que no, que es va usar la violència necessària per aconseguir el seu objectiu: aturar el referèndum". En cap moment l'informatiu qualifica d'il·legal aquest referèndum.

L'informatiu va acabar "repassant el significat d'una paraula que creiem que és molt important [...]: la paraula *democràcia*. [...] Vol dir alguna cosa així com... 'el poder en mans de la gent'. Una dictadura, per exemple, no és democràtica, perquè tot el poder està en mans d'una sola persona, que fa el que vol, el dictador. El que tenim a Catalunya és una democràcia parlamentària. [...] Així doncs, en democràcia, els ciutadans tenim el poder de triar, de prendre decisions. [...]". Aquesta reflexió final trasllada a la persona espectadora la idea que el Govern espanyol (que durant tot l'informatiu és el responsable que a Catalunya no es pugui votar i qui ha ordenat als policies que actuïn violentament contra els qui volien votar) no és democràtic.

Una altra mostra clara de que els mitjans de la CCMA van incomplir amb les missions específiques de servei públic és l'emissió dels anuncis sobre el referèndum il·legal de l'1 d'octubre de 2017. Des del 15 de setembre de 2017, els mitjans de la CCMA van emetre l'anunci institucional del Govern de la Generalitat "Instruccions per votar l'1-O", que tenia per objecte fomentar la participació en aquest referèndum ("Si vols decidir democràticament el futur de Catalunya, vota al referèndum d'autodeterminació de l'1 d'octubre"), així com informar els ciutadans de la data del referèndum, dels documents vàlids per identificar-se per a la votació i que "la Generalitat farà pública pròximament la relació dels col·legis electorals". El 7 de setembre el Tribunal Constitucional va acordar suspendre la Llei 19/2017, de 6 de setembre, del referèndum d'autodeterminació, així com impugnar totes les normes complementàries de desenvolupament de la llei. A més, el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC) va notificar a la presidenta de la CCMA, així com a les direccions de TV3 i de Catalunya Ràdio, que, en compliment de la suspensió esmentada, les emissores públiques podien informar de notícies relacionades amb el referèndum, però no podien emetre publicitat ni propaganda de la convocatòria.

La Llei 22/2005, de 29 de desembre, de la comunicació audiovisual de Catalunya (LCA), atribueix al Consell de l'Audiovisual de Catalunya la funció, entre d'altres, d'exercir "la potestat d'inspecció, control i sanció" sobre els continguts audiovisuals emesos pels subjectes que es troben dins del seu àmbit d'aplicació (lletra g de l'article

115). La CCMA és un mitjà de comunicació audiovisual de la Generalitat i, per tant, els continguts que emet, com a prestador de serveis de comunicació audiovisual, s'ubiquen dins de l'àmbit competencial del Consell de l'Audiovisual de Catalunya, que compta entre les seves funcions (lletra o de l'article 10 de la Llei 2/2000, de 4 de maig, del Consell de l'Audiovisual de Catalunya) "Disposar el cessament o la rectificació pel que fa a les emissions de publicitat il·lícita o prohibida, de conformitat amb la legislació aplicable i en els supòsits que aquesta estableix".

Així, atenent al fet que l'emissió de l'anunci "Instruccions per votar l'1-O" va ser prohibida, el Ple del Consell de l'Audiovisual de Catalunya hauria d'haver requerit el prestador de serveis de comunicació audiovisual Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals que cessés d'emetre amb caràcter immediat l'anunci "Instruccions per votar l'1-O" per tal com es tracta de publicitat prohibida, cosa que no va fer. Per tant, tant la CCMA com el CAC no van fer cas de la prohibició del Tribunal Constitucional.

Cal destacar també que tant TV3 com Catalunya Ràdio van ser sancionats per la Junta Electoral pel tractament informatiu de dos actes promoguts pel moviment independentista, i per dos editorials de Mònica Terribas en els mitjans públics catalans, que van donar lloc a quatre sancions de 4.000 euros en total (1.000 euros cada sanció), perquè considera que es van vulnerar els principis de neutralitat i de pluralisme. En les seves resolucions, la Junta Electoral va apuntar que "resulta palmari" que la CCMA "va infringir, si més no, un deure de cura que li era exigible i el resultat del qual hauria d'haver previst i, per tant, ha de ser sancionada". Una de les penalitzacions a la cadena de televisió va tenir a veure amb la cobertura, en un informatiu de TV3, del concert per la llibertat dels "presos polítics". L'estadi Lluís Companys de Montjuïc va acollir el recital el 2 de desembre passat. El motiu de l'altra amonestació a TV3, i al canal 3/24, va ser el tractament clarament partidista de la manifestació independentista celebrada a Brussel·les el 7 de desembre, quan ja s'havia iniciat la campanya per a les eleccions del 21-D.

Pel que fa a Catalunya Ràdio, la Junta Electoral de Barcelona va decidir sancionar-la pels editorials de la conductora d'*El matí de Catalunya Ràdio* dels dies 28 i 30 de desembre. A més de les dues multes al mitjà, va sancionar amb 300 euros en cada cas (600 en total) la periodista, en les intervencions de la qual hi va veure "intencionalitat" política. La Junta Electoral va destacar el "to partidista i electoralista" de la periodista, "obertament favorable a aquelles formacions polítiques que sostenen que hi ha una repressió injusta sobre el Govern legítim de Catalunya". Els seus comentaris posaven l'emissora pública, ha sostingut, "al servei" de les candidatures independentistes i en contra de la resta.

Un altre dels exemples més clars de la manca de neutralitat i de la utilització partidista dels mitjans de comunicació públics va ser l'episodi en què des de Catalunya Ràdio es va delatar els moviments que efectuaven els vehicles patrulla de la Guàrdia Civil i del Cos Nacional de Policia després de demanar als seus oients, incidint principalment en taxistes i transportistes que s'acostumen a moure constantment per les carreteres, que els anessin facilitant les dades dels llocs per on circulaven. La delació va tenir lloc el mes de setembre de 2017 a *El matí de Catalunya Ràdio*, programa dirigit i presentat

per Mònica Terribas: "Aquest matí no sabem si podrem seguir l'escaleta del programa o no. Si els taxistes que ens estan escoltant o els transportistes que surten del port veuen moviment de cotxes de la Policia o la Guàrdia Civil, demanem que ens avisin", deia en el programa. Tot just vint minuts després de la seva crida, la periodista començava a fer públiques en antena les primeres dades que li facilitaven els oients del programa: "Atenció! I gràcies als nostres oients. Ara sabem que, per exemple, a l'A2, a Tàrraga (Lleida), direcció a Barcelona, hi circulen quatre tot terrenys i una furgoneta de la Guàrdia Civil. A l'autopista del Maresme, a Arenys de Mar, cinquanta furgonetes de la Policia Nacional en moviment". "Des del Port de Barcelona a la Ronda Litoral ens diuen els transportistes 'aquí està tot tranquil'". A l'A2, a Sant Vicenç dels Horts, direcció Barcelona, cinc tot terrenys i dues furgonetes en moviment. A l'autopista del Maresme en direcció Barcelona, furgonetes. A la Gran Via, sis furgonetes... Gràcies als oients que ens estan avisant, perquè aquest és el termòmetre del moviment de la Policia i la Guàrdia Civil aquest matí", va dir la periodista. Durant almenys una hora i mitja més de programa, Mònica Terribas va estar fent públics en antena els moviments dels diferents combois dels Cossos i Forces de Seguretat de l'Estat intercalats amb les diferents notícies i comentaris d'actualitat.

Un exemple més de manca de neutralitat és el tracte que els mitjans que depenen de la CCMA atorguen a entitats que propugnen la independència de Catalunya davant aquelles associacions que defensen la Constitució i l'Estatut d'autonomia de Catalunya. Per posar un exemple, l'any 2017 TV3 va realitzar dues entrevistes a membres de Societat Civil Catalana (SCC), una entitat constitucionalista, davant les 33 entrevistes que va realitzar a membres de l'ANC, Òmnium i Pacte Nacional pel Referèndum, entitats que defensen la independència de Catalunya. En aquest mateix període, es van produir 21 intervencions en els informatius de membres de SCC davant les 227 de membres de l'ANC, Òmnium i Pacte Nacional pel Referèndum. A Catalunya Ràdio, i en aquest mateix període, SCC va ser entrevistada 6 vegades i va aparèixer 12 vegades davant les 68 entrevistes i 123 intervencions de diferents membres de l'ANC, Òmnium i Pacte Nacional pel Referèndum.

A més, mentre que els actes organitzats per SCC tenen un seguiment desigual per part dels mitjans de la CCMA, els actes organitzats per l'ANC són sistemàticament emesos en directe per part de tots els canals de la CCMA. Un dels més destacats és el seguiment que la CCMA va fer de la manifestació de gairebé 4 hores que l'ANC va convocar l'11 de setembre de 2017 i que, sense ser un acte institucional, va ser emesa en directe pels canals de la CCMA.

Finalment, el canal de notícies 3/24 va emetre el 30 de desembre de 2017 un "balanç de Cap d'Any de Carles Puigdemont", incomplint el principi de pluralisme i d'accés als mitjans de la CCMA dels grups polítics més significatius, ja que aquest canal no va emetre en les mateixes condicions cap missatge de Cap d'Any de cap dels altres candidats o líders polítics de la resta de partits que van configurar el nou Parlament de Catalunya, ni tan sols de la presidenta del partit polític (Ciutadans) que va guanyar les darreres eleccions autonòmiques.

És per tots aquests motius que considero que el Consell de l'Audiovisual de Catalunya hauria d'haver aprovat un acord assenyalant que **els mitjans de la CCMA no van complir amb aquestes missions específiques de servei públic.**

Barcelona, 3 d'octubre de 2018